

Voorwoord

Geachte lezer, gewaardeerde geïnteresseerde in ons Bavelse Kerkhof,

Het wil maar geen voorjaar worden. Sterker nog, we lijken het dit jaar over te slaan. Meteen over in een hopelijk behaaglijker zomer. De tweede dag van die zomer is dit jaar op zondag 23 juni. De dag van Bavel Anno waar we als Stichting Kerkhof Bavel weer met graagte aan mee doen.

U kunt ons dan zien en aanspreken op ons prachtige Kerkhof aan de Kerkstraat 1. Onze vrijwilligers staan u dan graag te woord over hetgeen er tot nu toe gebeurd is en wat onze plannen zijn, hoe u ons daar (indien gewenst) bij kunt helpen. Op naar een nog mooiere rustplek in het hart van ons dorp.

Jac van Gils

Voorzitter Stichting Kerkhof Bavel

voorzitter@kerkhofbavel.nl

☎ 06-52883373

Bavel Anno

Het dorpsfeest dat al zovele jaren plaats vind in onze gemeenschap, dit jaar tijdens het weekend van 21 t/m 23 juni, met op zondag de Braderie waar we als Stichting natuurlijk weer aan deelnemen. Waar we ons, net als zovele andere verenigingen/organisaties uit ons dorp, willen presenteren aan de dorpsbewoners en vele belangstellenden uit de omgeving.

Afgelopen jaar vielen de mussen figuurlijk van het dak. Dit jaar hebben we ze tot op heden alleen in zwemvesten gezien. Maar onze kraam, op het Kerkhof, biedt altijd een veilige beschutting, tegen zon en tegen regen.

U bent vanaf 11:00 tot 17:00 uur van harte welkom om te komen zien wat we samen met al die vrijwilligers, donateurs, gemeenteambtenaren en politiek tot nu toe bereikt hebben. Ook uw verhalen over vroeger zijn bij ons dan van harte welkom, evenals nog ontbrekende bidprentjes (op dit moment nog 64).

De Heilige Brigida

U heeft al eerder kunnen lezen over de restauratie van het beeld van de Heilige Brigida van Kildare, wat oorspronkelijk stond boven de hoofdingang van de Boterfabriek aan de Kerkstraat en na wat omzwermingen terecht was gekomen achter het Parochiecentrum.

De oproep voor financiële bijdragen werd hartverwarmend door u allen ontvangen. Op het moment van schrijven is €1.273,88 van de benodigde €1.500,- ontvangen. Voor onze penningmeester Cris voelt dat goed genoeg om fiat te geven voor restauratie.

Binnenkort zal het Brigidabeeld door restaurateur Jean Paul Kerbusch naar zijn atelier in Breda vervoerd worden. Hij streeft er naar om het beeld (met aan haar voeten de Koe) begin september in volle glorie bij ons terug te bezorgen.

Tijdens de Open Monumenten Dagen (14 en 15 september) hopen we haar een nieuwe plek te geven op ons Kerkhof in de Kerkstraat. Al onze donateurs zullen voor dat feestelijke en plechtige moment persoonlijk uitgenodigd worden.

Wilt u de restauratie van het beeld van de Heilige Brigida alsnog ondersteunen? Uw bijdrage is van harte welkom op:

Rabobankrekening: NL61 RABO 0374 6491 38 tnv Stichting Kerkhof Bavel.

Wilt u er dan ook even uw mailadres of telefoonnummer bijzetten zodat we u te zijner tijd uit kunnen nodigen voor de onthulling.

Wilt u ons jaarlijks ondersteunen met een donatie (bijv met €18,88 refererend naar het jaartal dat het Kerkhof in gebruik is in de huidige staat)? Vul het [donateursformulier](#) in.

Of stuur een e-mail naar info@kerkhofbavel.nl We voorzien u dan van alle informatie.

Sokkel gezocht

Begin september komt het gerestaureerde beeld van Heilige Brigida dus naar ons Kerkhof. Een soort van thuiskomen.

We geven haar een mooie plek. Om haar nog meer te laten stralen willen we haar graag op een **SOKKEL** plaatsen. Een beetje weg van de grond zodat ze nog zichtbaarder is. Alleen, die sokkel hebben we (nog) niet.

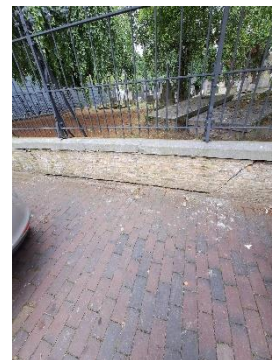
Helpt u mee zoeken, denken, rondvragen?

Info@kerkhofbavel.nl of spreek een van onze bestuursleden of vrijwilligers aan.

Hartelijk dank alvast.

Schade aan de schansmuur

Door een minder handige manoeuvreerbeweging van een automobilist is onze historische schansmuur zwaar beschadigd. Gelukkig hebben we de ongelukkige bestuurder door een oplettende buurtbewoner kunnen achterhalen. De gemeente zal de financiële schade bij verzekeraars verhalen. De gemeente pakt het herstel zo spoedig mogelijk op.

Rustpunt in het dorp

Dat is het Kerkhof in het centrum van Bavel. Niet alleen voor de mensen die er begraven zijn maar ook voor hun nabestaanden, inwoners en passanten. Rust nemen op de bankjes die geplaatst zijn ter hoogte van de Kapel. Genieten van de stilte, genieten van de vogels, genieten van het uitzicht op de indrukwekkende Maria Kerk. Opsteken van een kaarsje, in gedachten bij.....

Dit rustpunt is dagelijks te bezoeken. Vanaf 09:00 uur zorgen onze vrijwilligers Frie en Peter ervoor dat de hoofd- en zijpoort opengaan. Tegen zonsondergang zorgen ze weer voor de sluiting.

U bent welkom.

Contacten met gemeente, deel I Imgard Brunken

In de vorige nieuwsbrief meldden we dat het gaas aan de zijkant van het kerkhof vervangen zou worden door een 'echt' hekwerk. Hoe leuk om nu eens samen met Imgard Brunken, degene die namens de Gemeente Breda verantwoordelijk is voor de uitvoering van alle verbeteringen aan het hekwerk, een rondje over het kerkhof te maken.

Imgard is werktuigbouwkundige, al 32 jaar werkzaam bij de gemeente Breda, eerst bij Toezicht & Handhaving milieuregelgeving en sinds 2011 in de functie directievoerder bij de afdeling Uitvoering/GWW. Hier heeft Imgard met veel plezier de zgn. sierende elementen onder zijn hoede, zoals openbaar meubilair, hekwerken met cultuur historische waarde en monumenten (zoals het Nassau Baroniemonument in het Park Valkenberg, dat nu onderzocht wordt voor een grondige restauratie). Imgard zorgt voor het daadwerkelijke werk, lekker buiten dus en met leuke contacten met bewoners of beheerders.

Zo was het

Zo is het nu

Onder zijn leiding hebben intussen heel veel werkzaamheden plaatsgevonden om de 'sierende elementen' ook weer echt sierend te krijgen:

- beschadigingen in het metselwerk van de muur en het voegwerk zijn hersteld en het geheel daarna opgefrist
- het hekwerk is gerestaureerd (de pijlpuntjes) en van een passende verflaag voorzien

- het voetpad bij de toegang naar de hoofdboort is verhoogd waardoor deze rolstoelvriendelijk is geworden, passend bij de omgeving o.a. met gebruik van natuursteen.

Wat vooral opvalt is de zorg en aandacht die hieraan zijn besteed. Wij zijn er heel blij mee.

Stichting Kerkhof Bavel viert mee

Bavel 80 jaar bevrijd

Op 28 oktober 2024 vieren we dat 80 jaar geleden, in 1944, Bavel werd bevrijd van de Duitse overheersing. We vieren dan dat we al weer 80 jaar in vrijheid kunnen leven, in vrijheid onze mening kunnen geven, in vrijheid kunnen zijn wie we zijn.

Grote dank daarvoor aan de Poolse bevrijders.

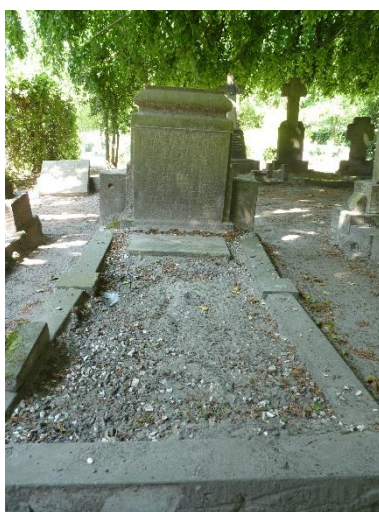
Als Stichting Kerkhof Bavel participeren we in de Werkgroep die onder regie van Dorpsraad Bavel de feestelijkheden coördineert.

Als Stichting hebben we het plan opgevat om de 5 burgerslachtoffers die op en kort na de bevrijding door het oorlogsgeweld in ons dorp om het leven zijn gekomen, een blijvende herdenkingsplek te geven op ons Kerkhof. Het betreft Kees Diepstraten (rustplaats onbekend, zie oproep verderop in deze nieuwsbrief), Bertus van Arendonk (graf 443), Jan Bastiaansen en Corry Oomen (graf 444), Piet Grauwmans (graf 445).

Wilt u meedenken, meehelpen om er in de dagen rondom de 28^e oktober een waardige viering van te maken, met dank aan onze Poolse bevrijders, stuur dan een mail naar info@dorpsraadBavel.nl of bel de secretaris van onze Dorpsraad op het nummer 06-52883373

Bertus van Arendonk, graf 443

*Jan Bastiaansen en
Corry Oomen, graf 444*

Piet Grauwmans, graf 445

Verhaal vrijwilliger

Elke nieuwsbrief willen wij u laten kennismaken met één van onze vrijwilligers. Na Cris, Toine, Gerard, Erwin, Hans, Peter en Frie is nu de beurt aan Ben Hulshof.

Ben is in zijn atelier achter de Sint Laurentiuskerk in het Ginneken bezig met de laatste restauratiewerkzaamheden aan het Mariabeeld dat normaliter in de St. Hubertuskapel in Strijbeek staat. Het beeld ligt op tafel voor het aanbrengen van het bladgoud langs de mantel. Een heel secuur werkje dat het einde markeert van een klus die vanaf 25 april zo'n 6 uur per dag van Ben heeft gevraagd. De kleuren zijn nu precies zo zoals ze moeten zijn, karmijnrood voor het aardse, en ultramarijn blauw, dat o.a. het hemelse symboliseert.

Haar kroon is al voorzien van bladgoud. Het handje van het Kindje is gerepareerd en weer van een duimpje voorzien. Binnenkort is dit prachtige beeld weer in de kapel in Strijbeek te bewonderen.

Na 36 jaar in de zuivelindustrie te hebben gewerkt, is Ben vroeg met pensioen gegaan en toen begonnen met een cursus iconen schilderen. De eerste was de icoon van Korsunskaja, waarna er nog vele volgden en ook nu staat er een icoon in wording in het atelier. Na die cursus begon Ben een studie Theologie aan de universiteit van Tilburg, daarna Bijbelwetenschappen, Hebreeuws en filosofie. Heel veel studie dus.

Ben is een lekendominicaan. Na een vormingsprogramma en het afleggen van de tijdelijke en daarna de eeuwige gelofte is hij nu voor altijd verbonden met de Orde van de Dominicanen, de orde van de predikbroeders. Vandaar dat hij in religieuze context zijn naam laat volgen door O.P. (ordo Preadicatorum). En dat doet hij graag, preken, paaswake, voorgaan bij begravenissen e.d.

Ben heeft een grote belangstelling voor geschiedenis, heemkunde, religieus erfgoed en zo komen we bij het behoud van het Kerkhof in Bavel waar hij zich voor inzet, en waar het graf van zijn schoonvader te vinden is. En de liefde voor het Brigidabeeld dat ooit aan de gevel van de boterfabriek prijkte, en dat hij onder zijn hoede nam. Ben is weliswaar zelf niet in Bavel geboren, maar heeft wel in Bavel bij de boterfabriek stage gelopen en is in eigen woorden 'toch wel aan het beeld blijven plakken'.

Ben is auteur van een aantal boeken:

Boeren en boter in Bavel (1986), Laurentiuskerk Ginneken (2012), Het Klooster Sint Frans Ginneken (2015), De gradualen van de Laurentiuskerk Ginneken (2019) en binnenkort verschijnt een nieuw werk van zijn hand.

In juli en augustus exposeert hij elke woensdagmiddag van 13.30 – 16.30 in de Laurentiuskerk in het kader van het Rondje Open Kerk van het toeristenpastoraat (Chaam): in juli iconen, in augustus bijzondere gradualen.

Iconen en gerepareerde beeldjes in het atelier

Ben geeft het stokje door aan Henk van Gestel

Website

<https://www.kerkhofbavel.nl/>

Wat vindt u van onze website?

Zo af en toe plaatsen wij nieuwe elementen en vullen we bestaande pagina's aan.

Als voorbeeld kunt u nu iets vinden over de (korst)mossen die op het kerkhof te vinden zijn. Een meer compleet overzicht verschijnt na de zomervakantie.

En er is een virtuele tour aan de site toegevoegd waar nog aan gewerkt wordt. Bedoeling is dat u er op zo'n manier overheen kunt 'wandelen'. In de volgende nieuwsbrief vindt u hierover meer informatie.

Mist u iets? Laat het ons weten, zodat we hier aandacht aan kunnen gaan besteden.

Kees Diepstraten

Rustplaats onbekend

In het kader van de komende herdenking van Bavel's bevrijding 80 jaar geleden, besteden we extra aandacht aan de graven van slachtoffers die gevallen zijn tijdens die bevrijding. Ook na de bevrijding vielen nog slachtoffers door vliegende bommen (V1-s).

Vier burgerslachtoffers liggen in drie graven onder de grote treurbeuk op het kerkhof. Van het vijfde slachtoffer is ons helaas niet bekend waar zijn rustplaats is.

Het gaat om **Kees Diepstraten**. Hij was moutersknecht, arbeider en oliehandelaar. Op de ochtend van de bevrijding nam hij de postronde voor zijn zoon Sjef waar omdat het gezien de dreigende situatie wellicht voor hem als jonge vader te gevaarlijk was om zijn postronde te gaan doen. Kees had nog verteld tegen de rest van de familie dat ze bijtijds de schuilkelder in moesten gaan. "Als ik met mijn werk klaar ben kom ik ook daar meteen naar toe." Helaas, Kees is die dag niet meer thuisgekomen. Hij was bijna klaar met zijn bestelling toen hij ongeveer ter hoogte van de Bolbergseweg 1 door een granaatscherf werd

bron: Bavel 70 jaar bevrijd (2014)

getroffen. Pas de andere ochtend werd hij in een sloot gevonden. Jarenlang heeft een kruisbeeld de onheilsplaats gemarkeerd. Het voorval heeft zoon Sjef kennelijk zo beroerd dat hij er nooit over heeft durven praten. Pa had zijn leven voor hem gegeven. De posttas, met daarin een groot gat, had zoon Sjef lang verborgen gehouden voor de rest van de familie.

We hebben van Kees wel (een kopie van) zijn bidprentje, maar we weten niet waar hij ergens op het kerkhof rust. Gezien zijn overlijdensdatum zou zijn graf in de buurt van de treurbeuk kunnen liggen. Maar het is ook heel goed mogelijk dat hij bij zijn vrouw is bijgezet. Tonia van Eyck overleed 29 maart 1933 en werd op 1 april van dat jaar begraven.

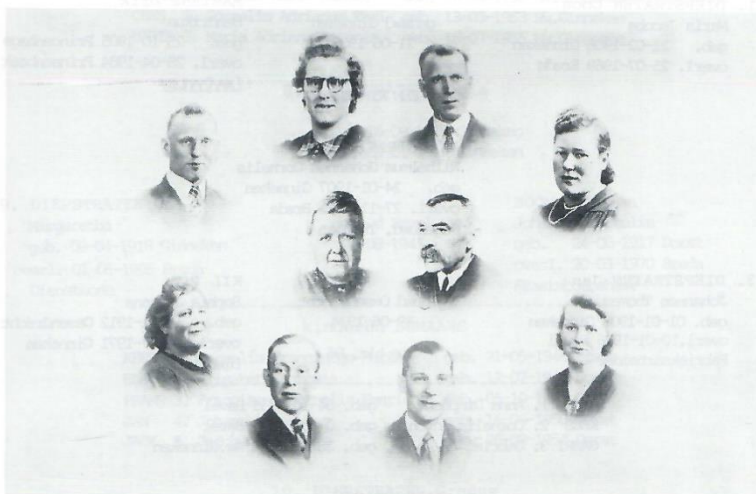
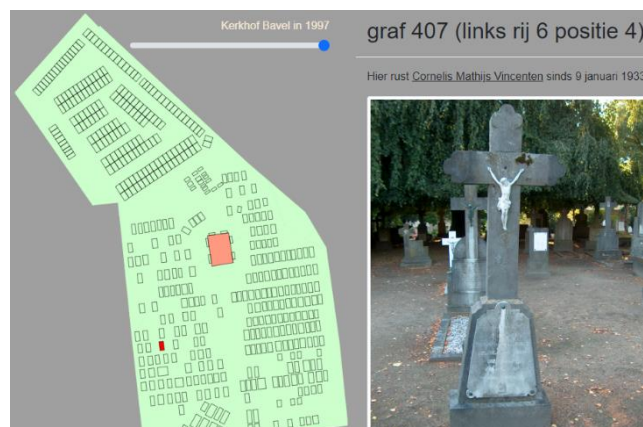
Helaas is de locatie van haar graf ook niet bekend.

Andere graven uit 1933 vinden we in de linker helft van het kerkhof, rij 6.

Bijvoorbeeld:

graf 406 (Johanna van Dun-Diepstraten +28-1-1933)

407 (Cornelis Vincenten +5-1-1933).

Echtpaar Kees Diepstraten 1876-1944 en Tonia van Eyck 1880-1933 met hun kinderen

bovenste rij v.l.n.r.: Gradus, Bets, Sjef en Go

onderste rij v.l.n.r.: Coos, Willem, Jan en Riet

Weet u waar Kees (en Tonia) begraven liggen? Heeft u het prentje dat we mogen scannen? Laat het ons alstublieft weten.

Colofon

Nieuwsbrief 12, juni 2024

Redactie

Jac van Gils

Liesbeth van Poeijer-Bosman

Stichting Kerkhof Bavel

Bestuur:

Jac van Gils (vz)

Hans van der Zanden (secr.)

Cris Schaap (penn.)

Erwin Leppens

Vrijwilligers:

Patrick Bosman

Jurgen van den Broek

Peter van Engelen

Henk van Gestel

Ben Hulshof

Toine Jansen

Frie Marcelis

Gerard Oomen

Liesbeth van Poeijer-Bosman

Bezoek onze Website

<https://www.kerkhofbavel.nl/>

en vind ons op Facebook

<https://www.facebook.com/Kerkhof-Bavel-104410621933074/>

 Kerkhof Bavel
Nieuwbrief 12, juni 2024

Contact

Neem contact met ons op via

✉ info@kerkhofbavel.nl

of

✉ voorzitter@kerkhofbavel.nl

penningmeester@kerkhofbavel.nl